

Vilans

In gesprek over mentaal welbevinden

Handreiking bij gesprekken over Vreugde, Verbondenheid, Verhalen en Verdriet

In gesprek over mentaal welbevinden

In gesprek over mentaal welbevinden

Handreiking bij gesprekken over Vreugde,
Verbondenheid, Verhalen en Verdriet

Vilans, 2014

Colofon

In gesprek over mentaal welbevinden

Utrecht, mei 2014

Auteurs: Mariëlle Cuijpers, Herman Boers en Gerrit Jagt

Vormgeving: Jean Klare | www.jeanklare.nl www.atlasvandebelevingswereld.nl

Deze publicatie is mogelijk gemaakt met financiering van het ministerie van VWS.

Vilans is het kenniscentrum voor langdurende zorg. Vilans ontwikkelt vernieuwende en praktijkgerichte kennis en versnelt de processen die nodig zijn om nieuwe kennis en goede voorbeelden succesvol door te voeren in de praktijk. Dat doen we samen met professionals, bestuurders, cliënten en beleidsmakers. Zo houden we met elkaar de langdurende zorg efficiënt, betaalbaar én van goede kwaliteit. Tegelijkertijd verbeteren we de kwaliteit van leven van mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben.

Overname van informatie uit deze publicatie is toegestaan onder voorwaarde van bronvermelding.

© 2014 Vilans

www.zorgvoorbeter.nl/welbevinden

Inhoud

1. Domein Mentaal Welbevinden	4
2. Huis van zin gebied vreugde	8
3. Huis van contact gebied verbondenheid	11
4. Huis van verhalen gebied verhaal	14
5. Huis van troost gebied verdriet	17
Meer informatie	22

Landkaart Domein Mentaal Welbevinden

Deze brochure is een aanvulling op de Landkaart Domein Mentaal Welbevinden. Met de landkaart helpt Vilans zorgmedewerkers om bij te dragen aan het mentale welbevinden van hun cliënten. De landkaart inspireert om met cliënten in gesprek te gaan over hun levensverhaal en levensvragen. Bijvoorbeeld over levensvragen die aan de oppervlakte komen als je cliënt de laatste fase van zijn leven doormaakt: ‘Heb ik het wel goed gedaan?’, ‘Wat heeft mijn leven nu voor zin gehad?’, ‘Wat vind ik nu nog belangrijk in het leven?’

Terugblikken op het eigen levensverhaal helpt cliënten grip te krijgen op het hier en nu. Het kan houvast en zingeving bieden. Aandacht voor het levensverhaal en de levensvragen van je cliënt, verschaft toegang tot een waardevolle bron van informatie. Je kunt beter aansluiten bij de wensen van je cliënt en maakt daardoor gemakkelijker afspraken over de ondersteuning die daarbij nodig is.

De Landkaart Domein Mentaal Welbevinden is een onderdeel van het Reispakket Mentaal Welbevinden. Het totale reispakket bestaat uit:

- Landkaart Domein Mentaal Welbevinden
- Reisgids (brochure): Hoe voelt u zich vandaag, met achtergrondinformatie over Mentaal Welbevinden en algemene gesprekstips
- Routekaarten: Handreikingen voor het gebruik van de Landkaart per doelgroep
- Ansichtkaarten: Groeten vanuit het Domein Mentaal Welbevinden
- Zie ook www.zorgvoorbeter.nl/welbevinden.

Aandacht voor de cliënt

Aandacht tonen, er zijn voor je cliënt, vraagt om een open oog en oor en om gesprekken van mens tot mens. Hoe beter je de cliënt kent, hoe gemakkelijker je afspraken over zorg en ondersteuning maakt. De Landkaart Domein Mentaal Welbevinden helpt je daarbij. De kaart schetst een landschap waar plaats is voor Vreugde, Verbondenheid, Verdriet en Verhalen. Plaatsen en wegen op de kaart openen deuren naar herinneringen, gevoelens en mogelijk ook wensen.

Op de kaart staan ook vier landhuizen:– de Huizen van Verhalen, Zin, Contact en Troost – die uitkijken op

de vier levensgebieden van het domein. De huizen staan symbool voor de ondersteuning die een zorgteam kan bieden aan de cliënt. Als je eerst de levensgebieden van de cliënt beter kent, kun je daarna met de cliënt afspraken maken over de te bieden zorg.

In deze brochure staan we stil bij de zorg die je vanuit elk landhuis kan bieden en de vragen die je bij het bijbehorende gebied zou kunnen stellen.

Overzicht van gebieden en huizen

- **Verhalen** - Huis van verhaal
- **Vreugde** - Huis van Zin
- **Verbondenheid** - Huis van Contact
- **Verdriet** - Huis van Troost

Jouw aandacht en 'aanwezig zijn' dragen bij aan het mentale welbevinden van je cliënten. Aandacht spreekt uit opmerkzaamheid, sensitiviteit en een open houding. Aandacht geef je ook door een goed gesprek. De meeste gesprekken vinden spontaan plaats. Maar als je bijvoorbeeld een zorgleefplangesprek hebt, en je wilt met de cliënt spreken over mentaal welbevinden, dan is het verstandig je daarop voor te bereiden. Dat kan met de Landkaart Domein Mentaal Welbevinden.

Enkele algemene tips:

Voorbereiding

Goede voorbereiding is het halve werk!

- Een goed gesprek vereist de juiste gespreksvaardigheden. Zie hiervoor www.zorgvoorbeter.nl/communiceren
- Oefen met de landkaart. Praat met collega's over thema's uit het gebied Vreugde. Bijvoorbeeld over wat je motiveert, wat je interesses zijn, waar je dankbaar voor bent. Die gesprekken bereiden je voor op het gesprek met je cliënt.
- Welke doelen en activiteiten vermeldt het zorgleefplan van je cliënt bij mentaal welbevinden. Hoe is er omgesprongen met levensgebieden die je gaat bespreken met de cliënt?
- Stel jezelf op de hoogte van de mogelijkheden die je organisatie biedt. Welke voorzieningen zijn er (dans, beweging, activiteiten, ontmoeting, stilteruimte), is er een aanbod van fysio- en ergotherapeut, is er ondersteuning door vrijwilligers?

Inspiratie opdoen

Gebruik de gesprekken om inspiratie op te doen en parkeer het idee dat het vooral gaat om afspraken maken met de cliënt. Samen met je cliënt ontdek je wat belangrijk is voor een betekenisvol leven.

Interesse en openheid is leidend

Gebruik de kaart niet als een afvinklijstje. Verken samen het landschap: loop paden en wegen af en sta onderweg stil bij wat de cliënt bezighoudt.

Resultaat

Cliënten voelen zich meer thuis als je aandacht voor hen hebt en ondersteuning biedt bij zaken die voor hen zinvol zijn. Geestelijk gaat het dan beter met hen en hun leven krijgt meer betekenis. Als je een goede relatie met je cliënt onderhoudt, maak je gemakkelijker afspraken.

Huis van Zin

Gebied Vreugde

Het Huis van Zin staat symbool voor wat vreugde en zin brengt in het leven. Het gebied Vreugde helpt je te verkennen waaraan de cliënt vreugde en zin ontleent. In het contact hierover kun je afspraken maken over wat jij kunt betekenen voor de cliënt. Je bent beter in staat om samen met je cliënt inhoud te geven aan Vreugde en Zingeving.

Stap 1

Bereid je voor aan de hand van de algemene tips die in hoofdstuk 1 staan vermeld.

Stap 2

Het gesprek

Onderstaande voorbeeldvragen sluiten aan op thema's uit het gebied Vreugde. Als jij en je cliënt dat prettig vinden, kun je tijdens het gesprek de kaart op tafel leggen. Kies één of enkele vragen uit of laat je cliënt kiezen en ga hierover in gesprek.

Voorbeeldvragen

- **(Krachtbron)** Wat houdt u gaande in het leven, waar put u kracht en inspiratie uit?
- **(Talenten)** Welke talenten bewondert u in anderen? Waar bent u zelf goed in? Hoe gebruikt u dit talent?
- **(Muziekkapel)** Wat betekent muziek voor u? Luistert u naar

muziek, bespeelt u een instrument, of deed u dat vroeger misschien? Ging u wel eens naar een voorstelling?

- **(Zingeving)** Laat u zich leiden door een levensovertuiging? Hoe is dat nu, welke betekenis heeft die levensovertuiging voor u? Welke rituelen of gebruiken zijn voor u belangrijk?
- **(Nieuwsgierigheid en verlangen)** Hoe was u als kind en jong volwassene? Was u nieuwsgierig? Welke verwachtingen had u van het leven en zijn ze uitgekomen? Voelt u nu nog nieuwsgierigheid? Waar kijkt u naar uit, waar kunt u nog naar verlangen?
- **(Humor, plezier)** Valt er hier wel eens iets te lachen? Zijn er momenten waarop u plezier heeft? Waarover dan? Vindt u dat wij genoeg lachen en plezier maken?
- **(Liefde)** Ze zeggen wel eens dat wie geen geluk heeft in het spel, meer geluk heeft in de liefde. Hoe was dat voor u? Heeft u liefde gekend in uw leven. Is er iets waar uw liefde nu naar uitgaat?
- **(Autonomie)** Hoe belangrijk is zelfstandigheid voor u? Vindt u het vervelend afhankelijk te zijn en maakt het nog iets uit op welke terrein dat is? Zeiden ze altijd van u: 'Laat die maar lopen, die komt er wel?'

Heeft u iemand nodig die zo af en toe uw hand eens vasthoudt?

- **(Dans en spel)** Zijn er spelletjes die u graag nog eens zou doen? Danste u vroeger? Zou u dat niet nog eens willen?

Stap 3

Bespreek na het gesprek met de cliënt of er dingen aan de orde zijn geweest waar de zorg een bijdrage aan kan leveren. Formuleer doelen en acties in het zorgleefplan.

Denk aan het volgende:

- Schrijf in dagelijkse taal en in de U (of jij) vorm: 'U vindt het belangrijk dat...'
- Vraag na of de cliënt zich herkent in wat je hebt opgeschreven.
- Ga uit van wat de cliënt belangrijk vindt en niet van wat je zelf gewend bent.

Voorbeelddoelen

- 'Je doet de dagelijkse verzorging zoveel mogelijk op eigen kracht.'
- Een vrijwilliger leest u voor uit een boek dat u aanspreekt.
- U neemt deel aan de gespreksgroep 'leefplezier'.
- Uw mobiliteit verbetert door het trainen van uw loopvaardigheid.
- Tijdens de persoonlijke verzorging luistert u naar muziek op radio 2.

Huis van Contact

Gebied Verbondenheid

3. Huis van Contact | Gebied Verbondenheid

Het Huis van Contact staat symbool voor het netwerk van de cliënt. In het gebied Verbondenheid verken je aan welke contacten je cliënt behoefte heeft.

Je maakt afspraken over wat jij kunt betekenen voor de cliënt. Met welke personen – familie, vrienden – onderhoudt hij contacten, op wiens steun kan hij rekenen? Welke mensen waren belangrijk voor de cliënt gedurende zijn levensloop? Kan je cliënt nog ‘meedoen’ en sociaal actief zijn? Ervaart hij intimiteit en verbondenheid? Zijn er genoeg personen die je cliënt nabij staan of voelt hij zich juist eenzaam? Samen met je cliënt ontdek je wat belangrijk is voor een betekenisvol leven. Waarmee en met wie wil je cliënt in verbinding blijven en hoe kun je daaraan bijdragen?

Stap 1

Bereid je voor aan de hand van de algemene tips die in hoofdstuk 1 staan vermeld.

Stap 2

Het gesprek

Onderstaande voorbeeldvragen sluiten aan op thema's uit het gebied Verbondenheid. Als jij en je cliënt dat prettig

vinden, kun je tijdens het gesprek de kaart op tafel leggen. Kies één of enkele vragen uit of laat je cliënt kiezen en ga hierover in gesprek.

Voorbeeldvragen

- **(Oogje in het zeil)** Bent u gewend om alles alleen te doen? Kunt u zich hier bij ons goed redden of wilt u graag dat ik een oogje in het zeil houd?
- **(Vriendschap)** Had u vroeger veel vrienden? Wat deed u samen? Hoe gaat het hier met vriendschappen. Bij wie zit u graag aan tafel? Kunt u dat zelf organiseren of wilt u daar hulp bij?
- **(Knuffelmuur)** Hoe ziet u zichzelf: als een knuffelig iemand of denkt u “Aan mijn lijf geen polonaise”. Is er wel eens iemand die u vasthoudt en bij wie u even schuilen kunt? Zou u dat willen?
- **(Gezelligheid)** Als u het thuis gezellig maakte, wat deed u dan? Welke dingen zijn voor u belangrijk, wilt u zich thuis voelen? Vindt u het hier eigenlijk gezellig? Zijn er zaken die u mist en graag zou willen?
- **(Rumoer)** Als u het te druk vindt, wat doet u dan? Denkt u wel eens “Wat staat die TV hard” of “Kan

het misschien gewoon even stil zijn?” Heeft u dan een eigen plekje om naar toe te gaan of vindt u het lastig om de huiskamer uit te gaan?

- **(Vertrouwensweg)** Voelt u zich snel vertrouwd bij mensen en neemt u anderen in vertrouwen? Zijn er nu in uw omgeving mensen bij wie u zich vertrouwd voelt? Welke band heeft u met hen?
- **(Schuilhut)** Bent u iemand die zich sterk houdt en denkt “Laat ik het maar doen” of “Iemand moet de verstandigste zijn”. Hoe ging dat in uw gezin of familie? Kende u ook iemand bij wie u niks hoefde op te houden en even kon schuilen? En hoe is dat nu voor u?
- **(Vriendenpoort)** Hoe belangrijk waren vrienden voor u? Hoe is dat nu? Met wie bent u hier bevriend? Zou u nog wel eens oude vrienden willen opzoeken en hoe kunnen we dat dan samen organiseren?

Stap 3

Bespreek na het gesprek met de cliënt of er dingen aan de orde zijn geweest waar de zorg een bijdrage aan kan leveren. Formuleer doelen en acties in het zorgleefplan.

Denk aan het volgende:

- Schrijf in dagelijkse taal en in de u (of jij) vorm: ‘U vindt het belangrijk dat...’
- Vraag na of de cliënt zich herkent in wat je hebt opgeschreven.
- Ga uit van wat de cliënt belangrijk vindt en niet van wat je zelf gewend bent.

Voorbeelddoelen

- U krijgt begeleiding bij het leggen van contact met andere bewoners.
- Uw familie ondersteunt u bij bezoek aan uw oude burens.
- Een vrijwilliger leest u wekelijks de krant voor.
- Samen met een andere bewoner bezoekt u de kinderboerderij.
- Ik geef u op voor de ontmoetingsgroep voor roze ouderen.

Huis van Verhalen

Gebied Verhaal

Het Huis van Verhalen staat symbool voor het levensverhaal van je cliënt. In het gebied Verhaal ontdek je het levensverhaal van je cliënt. Je hoort wat belangrijk in zijn leven is, welke herinneringen hij heeft en wat hij wenst en nodig heeft.

Je maakt afspraken over wat jij kunt betekenen voor je cliënt. Welke ijkpunten en welke keerpunten markeren dat verhaal? Hoe kun je je cliënt ondersteunen bij het vertellen en construeren van zijn levensverhaal? Samen met je cliënt ontdek je wat zijn leven gevormd heeft.

Aandacht voor zijn of haar levensverhaal verschaft toegang tot een waardevolle bron van informatie. Je kunt je cliënt beter ondersteunen bij het leiden van een betekenisvol leven, een leven dat hij kan delen met anderen. Als je een goede relatie met je cliënt onderhoudt en je zijn levensloop en levensverhaal leert kennen, maak je gemakkelijker afspraken. Je bent beter in staat om samen met je cliënt inhoud te geven aan de behoefte om het leven te kunnen overzien en als zinvol te beschouwen.

Stap 1

Bereid je voor aan de hand van de algemene tips die op in hoofdstuk 1 staan vermeld.

Stap 2

Het gesprek

Onderstaande voorbeeldvragen sluiten aan op thema's uit het gebied Verhaal. Als jij en je cliënt dat prettig vinden, kun je tijdens het gesprek de kaart op tafel leggen. Kies één of enkele vragen uit of laat je cliënt kiezen en ga hierover in gesprek.

Voorbeeldvragen

- **(Kindertijdbos)** Welke herinneringen heeft u aan uw kindertijd? Weet u nog welke spelletjes u deed? Speelde u veel buiten en wat deed u dan? Hoe heeft u die tijd ervaren? Zijn er nu spelletjes die u graag speelt, of activiteiten die u leuk vindt?
- **(Geheim)** Hoe ging u om met zaken waar niet over gepraat werd of mocht worden? Waren die er? Heeft u wel eens dingen geheim gehouden? Hoe is dat nu, draagt u nog geheimen met u mee. Wegen die zwaar? Wilt u daar met iemand over praten?
- **(Karakter)** Als u drie belangrijke trekken van uw karakter moet noemen, welke zijn dat dan? Zit uw karakter u wel eens in

de weg, waar merkt u dat dan aan? Ze zeggen vaak dat oudere mensen milder worden, ook over zichzelf. Hoe is dat bij u?

- **(Drijfverenvijfer)** Kunt u zeggen waardoor u zich liet leiden in uw leven? Waar putte u moed of inspiratie uit? Welke dingen maakten uw leven de moeite meer dan waard?
- **(Keuzes)** Heeft u in uw leven wel eens voor lastige keuzes gestaan? Hoe pakte u dat dan aan. Besprak u uw twijfels, vroeg u raad of dopte u eerder uw eigen boontjes?
- **(Gebaande paden)** Wat voor een persoon bent u? Iemand die graag in een gespreid bed komt, of meer iemand die het avontuur opzoekt? Wat deed u zoal?
- **(Herinneringen)** Als u uw ogen sluit en aan vroeger denkt, wat komt er dan bij u bovendrijven? Heeft u eigenlijk veel foto's van vroeger. Zou u die nog eens samen met iemand willen bekijken?

Stap 3

Bespreek na het gesprek met de cliënt of er dingen aan de orde zijn geweest waar de zorg een bijdrage aan kan leveren. Formuleer doelen en acties in het zorgleefplan.

Denk aan het volgende:

- Schrijf in dagelijkse taal en in de U (of jij) vorm: 'U vindt het belangrijk dat... '
- Vraag na of de cliënt zich herkent in wat je hebt opgeschreven.

Ga uit van wat de cliënt belangrijk vindt en niet van wat je zelf gewend bent.

Voorbeelddoelen

- U maakt met uw dochter een mooie fotocollage voor op uw kamer.
- U gaat nog eens terug naar de wijk waar u vroeger opgroeide en woonde.
- Je luistert met medebewoners naar liedjes van vroeger en doet 'spelletjes van toen'.
- Uw kleinkind leest u verhalen voor uit de tijd waarin u jong was.
- Uw contactverzorgende overlegt met het team of er een remini-centiegroep georganiseerd kan worden voor bewoners.

Huis van Troost

Gebied Verdriet

5. Huis van Troost | Gebied Verdriet

Het Huis van Troost staat symbool voor de levensvragen van je cliënt. Het is belangrijk om te weten of je cliënt met iemand wil delen waarmee hij worstelt en wat voor hem verdrietig is of op de schouders drukt. Als je een goede relatie met je cliënt hebt, ben je beter in staat om troost te bieden en om te gaan met twijfels en verdriet.

Cliënten voelen zich gezien en gesteund als je aandacht hebt voor zaken waarvan ze wakker liggen. Dat lucht op en geeft een beter gevoel. Als je een goede relatie met je cliënt hebt, ben je beter in staat om troost te bieden en om te gaan met twijfels en verdriet.

In het gebied Verdriet verken je waar je cliënt behoefte aan heeft. Samen met je cliënt ontdek je wat belangrijk is voor een betekenisvol leven. Waar wil je cliënt zijn hart over luchten? Wat rust zwaar op zijn gemoed? Hoe kun jij bijdragen aan het omgaan met verdriet en kwellende gedachten? Je maakt vervolgens afspraken over wat jij kunt betekenen voor de cliënt.

Stap 1

Bereid je voor aan de hand van de algemene tips die in hoofdstuk 1 staan vermeld.

Stap 2

Het gesprek

Misschien vind je de confrontatie met pijn en weggestopte woede moeilijk? Waar begin je? Onderstaande voorbeeldvragen helpen je op weg. Als jij en je cliënt dat prettig vinden, kun je tijdens het gesprek de kaart op tafel leggen. Kies één of enkele vragen uit of laat je cliënt kiezen en ga hierover in gesprek.

Voorbeeldvragen

- **(Hindernissenlaan)** We lopen nu samen op de Hindernissenlaan. Welke hindernissen heeft u in uw leven genomen, of misschien omzeild? Zijn er nog steeds hindernissen te nemen?
- **(Aftakel)** Hoe belangrijk is uw uiterlijk voor u? Heeft u er moeite mee dat uw lichaam niet meer doet wat u zou willen en dat alles minder wordt?
- **(Spijt)** Kent u dat TV programma 'Het spijt me'. Zijn er dingen waar u spijt van heeft? Kunt u, wilt u, nog iets rechtzetten?

- **(Hoeft niet meer)** Denkt u wel eens bij u zelf 'Van mij hoeft het niet meer?' Wat voor gevoel geeft u dat? Zijn er dingen waar u nog plezier aan beleeft? Wat zou je graag nog willen doen?
- **(Hoogste berg)** Kent u dat gevoel dat je bovenop een berg staat en uitkijkt over het landschap? Als u vanaf een bergtop uw leven kon overzien, wat komt er dan in u op?
- **(Poel van verdwenen herinneringen)** Zijn er nog leuke liedjes die u van vroeger kent? Wanneer zong u die? Wilt u nog eens luisteren naar liedjes van toen?
- **(Wijsheid)** 'Hoe ouder, hoe wijzer', zeggen ze wel eens. Geldt dat voor u ook? Heeft het leven u dingen geleerd, bent u er wijzer van geworden? Wat is uw levensmotto?
- **(Prikkelbaar)** Zijn er wel eens zaken waar je je echt druk om maakt, waar je boos van wordt. Kun je die dan uiten of denk je dan: 'Ach, laat ook maar'.

Stap 3

Bespreek na het gesprek met de cliënt of er dingen aan de orde zijn geweest waar de zorg een bijdrage aan kan leveren. Formuleer doelen en acties in het zorgleefplan.

Denk aan het volgende:

- Schrijf in dagelijkse taal en in de U (of jij) vorm: 'U vindt het belangrijk dat...'
- Vraag na of de cliënt zich herkent in wat je hebt opgeschreven.
- Ga uit van wat de cliënt belangrijk vindt en niet van wat je zelf gewend bent.

Meer informatie

Gehele of losse onderdelen van het Reispakket Mentaal Welbevinden bestellen:
www.vilanswebwinkel.nl/webwinkel

www.zorgleefplanwijzer.nl
tips, ervaringen en voorbeelden van zorgleefplannen

www.zorgvoorbeter.nl/communiceren | gespreksvoering

www.zorgvoorbeter.nl/welbevinden | domein mentaal welbevinden

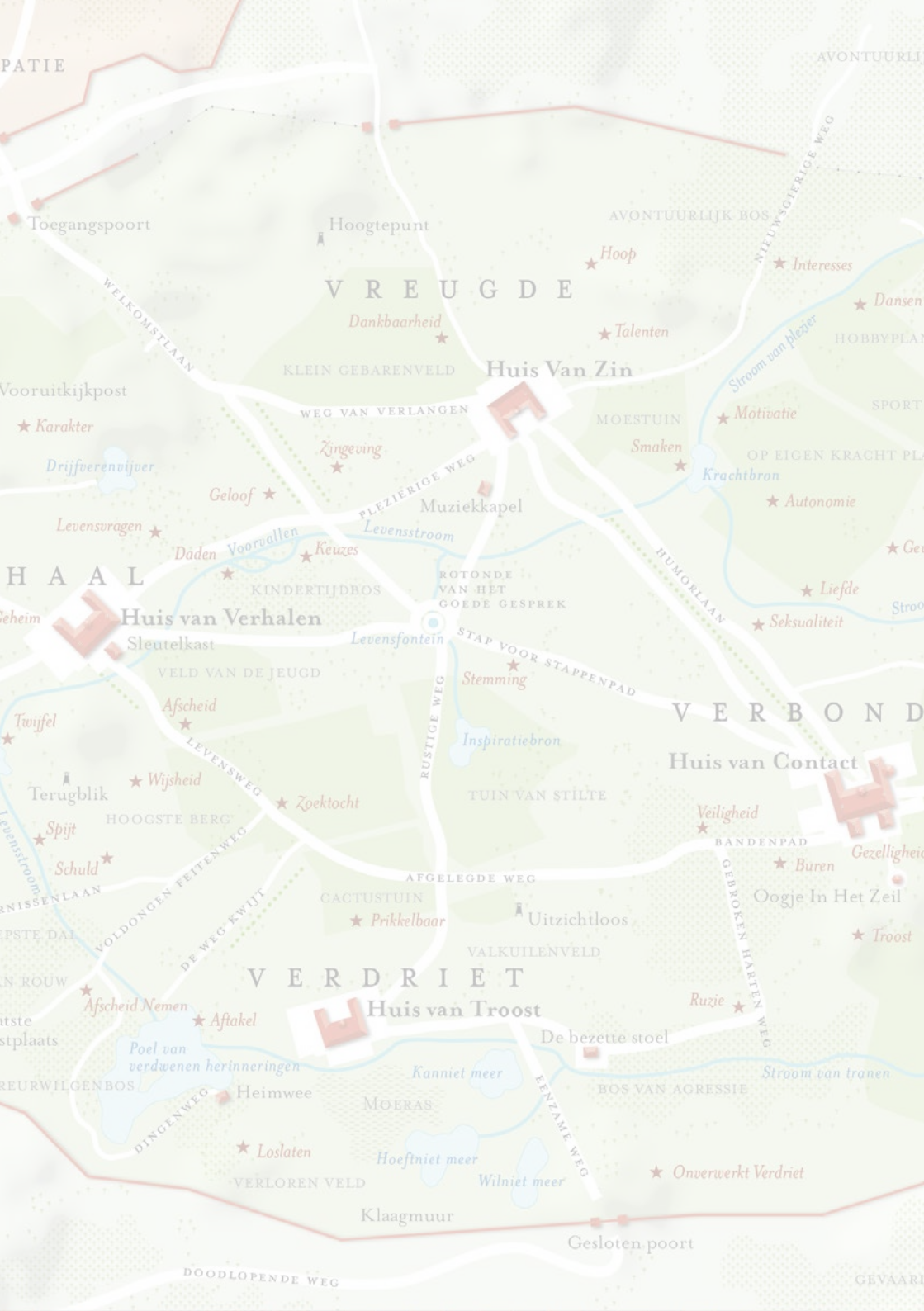
www.zorgvoorbeter.nl/familieparticipatie | betrekken van familie bij de zorg

www.netwerklevensvragen.nl | omgaan met levensvragen en zingeving

www.reminiscentie.nl | herinneringen ophalen

www.mijnleveninkaart.nl | levensverhalen

www.josefranssen.nl | levensverhalen

PATIE

AVONTUURIJ

Toegangspoort

Hoogtepunt

AVONTUURLIJK BOS

NEUWSGERIGE WEG

VREUGDE

Dankbaarheid

Hoop

Talenten

Huis Van Zin

KLEIN GEBARENVELD

WEG VAN VERLANGEN

Zingeving

MOESTUIN

Smaken

Stroom van plezier

Motivatie

Autonomie

Liefde

Seksualiteit

Vooruitkijkpost

Karakter

Drijfverenvijver

Levensvragen

Geloof

Muziekkapel

Levensstroom

ROTONDE VAN HET GOEDE GESPREK

Levensfontein

STAP VOOR STAPPENPAD

Stemming

Inspiratiebron

TUIN VAN STILTE

VERBONDEN

Huis van Contact

Veiligheid

Buren

Oogje In Het Zeil

Troost

HAAL

Huis van Verhalen

Sleutelkast

VELD VAN DE JEUGD

Afscheid

Wijsheid

Zoektocht

Twijfel

Terugblik

Spijt

Schuld

NISSSENLAAN

EPSTE DAL

EN ROUW

atste

stplaats

REURWILGENBOS

DINGENWEG

VERLOREN VELD

Klaagmuur

Doodlopende Weg

VERDRIET

Huis van Troost

De bezette stoel

BOS VAN AGRESSIE

Onverwerkt Verdriet

Kanniet meer

MOERAS

Hoefniet meer

Wilniet meer

Loslaten

VERLOREN VELD

Klaagmuur

Gesloten poort

DOODLOPENDE WEG

GEVAAR

In gesprek over mentaal welbevinden

Handreiking bij gesprekken over Vreugde, Verbondenheid, Verhalen en Verdriet

Deze brochure bevat aanvullende informatie voor verzorgenden bij het Reispakket en de Landkaart Domein Mentaal Welbevinden en gaat over hoe je het mentaal welbevinden van cliënten bespreekbaar maakt. We staan stil bij de vragen die je over mentaal welbevinden kunt stellen, hoe je dat doet en welke afspraken daaruit voort kunnen komen. In het zorgleefplan kunnen deze afspraken worden vastgelegd.

Met het Reispakket Mentaal Welbevinden helpt Vilans zorgmedewerkers om bij te dragen aan het mentale welbevinden van hun cliënten. De Landkaart is onderdeel van het Reispakket en inspireert om met cliënten in gesprek te gaan over hun levensverhaal en levensvragen. De kaart schetst een landschap waar plaats is voor Vreugde, Verbondenheid, Verdriet en Verhalen. Plaatsen en wegen op de kaart openen deuren naar herinneringen, gevoelens en mogelijk ook wensen.

Voor meer informatie zie:

www.vilans.nl/webwinkel

of

www.zorgvoorbeter.nl/welbevinden